

כלים לשיפור היענות לטיפול הרבולוגי בקרב ילדים

או

כיצד נשפר היענות, גם כשלמטופל לא ממש בא להתאמץ

גורמים שונים בשיקול אם לתת פורמולת צמחים לילד

א - התאמה לבעיה: האם הפורמולה מתאימה לבעיה ומה הסיכוי שהיא תתן את התוצאות המקוות בפרק זמן סביר?

ב - עלות הפורמולה: האם המטופל יכול לשאת בעלות הפורמולה?

ג - סיכונים ואינטראקציות: יש לשלול רגישות, אלרגיה ופוטנציאל לאינטראקציות עם תרופות שהילד נוטל.

ד - בעיית המטופל: האם באמצעות שיטות משלימות (כמו מגע או תזונה) ניתן להשיג תוצאות דומות?

ה - היענות המטופל: מה הסיכוי שהילד יתמיד ויקח את הפורמולה לפי ההוראות?

עקרונות בבחירת אסטרטגיה הרבולוגית

- א - גיבוש אבחנה מדויקת ככל שניתן. בילדים, תהליך מורכב מתמשך.
- ב - שילוב תהליך טיפולי נוסף (מגע, תזונה וכו') עד לקבלת החלטה (מידע לא מילולי)
- ג – לשקול התערבות הרבולוגית עוד לפני סיום בירור האבחנה (ענפים לפני שורשים).
- ד - בחירת פורמולה פטנט או הרכבת פורמולה בהתאמה אישית.
- ה - משטר מינון (בהתאם למצב המטופל, באם הוא בחסר או בעודף).
- ו – תדרוך מטופל (משך, מינון, דרך הכנה ולקיחה), תיאום ציפיות.
- ז – שילוב טיפולים נוספים תוך מעקב.

רק לאחר גיבוש האסטרטגיה, אנו מתחילים בעבודה המעשית: איך נתדרך את הילד?
באיזה אופן נבצע מעקב? מה קורה אם הילד מתלונן ומסרב לטול את הפורמולה? ומה
קורה אם הוא לא מגיב אליה טוב?

סיבות אפשריות להיענות נמוכה

היענות הורים ישראלים להמלצות צמחים לתינוקות גבוהה, אך נמוכה בילדים, גם כאשר מדובר בבעיות רפואיות קשות.

- היעדר זמן (בעיית התארגנות של ההורה, של הילד)
- העברת האחריות על הילד (מסרב, לא טעים לו)
- חוסר בטחון בטיפול
- הכחשה שהטיפול בכלל לא מבוצע
- היעדר כישורים להכנה עצמאית של פורמולה
- עלויות וקשיים טכניים (נגישות לפורמולה)
- ציפיות יתר של ההורים ("מעשה קסמים")

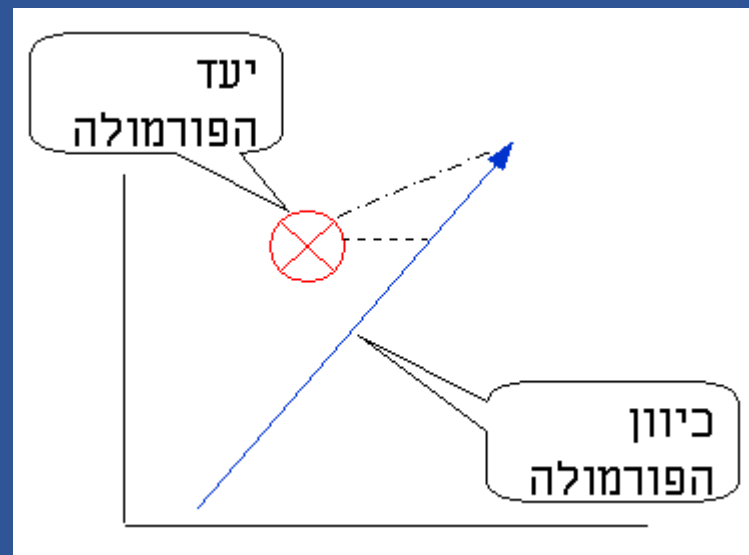
קיימת ההיענות יחסית גבוהה לטינקטורות, אך ההיענות נמוכה משמעותית לפורמולות מאבקות או צמחים נאים.

עוד גורמים בשיקול אם לתת צמחים על פי הרפואה הסינית

0	1	2	3	
לא בטוח שמתאימה	אולי מתאימה	כנראה מתאימה	הפורמולה מתאימה מאוד	א - התאמת הפורמולה
המחיר יקר מידי	מחיר יקר	מחיר סביר	המחיר לא חשוב	ב - עלות הפורמולה
תתכן אינטראקציה בעייתית עם תרופות	יש חשש לאלרגיה או רגישות	יתכנו תופעות לוואי מזעריות	אין כל בעיה או סכנה	ג - סיכונים ואינטראקציות
ניתן בקלות להשיג תוצאות בלעדיות	ניתן בקושי להשיג תוצאות בלעדיות	הפורמולה חיונית	הפורמולה קריטית לטיפול	ד - בעיית המסופל
הפורמולה תשאר בארון	המסופל יקח אותה לפעמים	המסופל יקח אותה בדרך כלל	המסופל יקח אותה בהתמדה ללא בעיות	ה - היענות המסופל

* ציון קרוב ל 10-15 נקודות - כדאי לתת את הפורמולה
 * ציון קרוב ל 0-5 נקודות - אסור לתת את הפורמולה
 * מעל 8 נקודות - לשיקול בחיוב. מתחת ל 7 נקודות לשיקול לשלילה.

פורמולת פטנט	פורמולה מותאמת אישית
יכול להינתן גם במצבים אקוטיים על בסיס אבחנה חלקית	דורש אבחנה מדויקת שלעתים אורכת זמן, מתאים למצבים כרוניים
יתכן מתן לפי Cook Book Therapy פורמולת מדף	דורש מיומנות גבוהה של המטפל יותר יקר ופחות נגיש
היענות יותר גבוהה בשל נגישות ופשטות מתאים לאוכלוסייה ולא למטופל בודד, פורמולה קשיחה, תוצאות יותר מוגבלות	היענות יותר נמוכה בשל טעם ומחיר מאפשר גמישות בטיפול (מודיפיקציה), התאמה אישית ותוצאות לאורך זמן

משטר מינון

העדפה למינון גבוה יותר

- א - במטופל חזק הסובל מבעיות מסוג עודף.
- ב - כשלמטופל בעיה אקוטית או עם מחלה ברמת ה Shao Yang ללא רקע של חסר.
- ג - כשהמטפל בטוח לגמרי באבחנה והפורמולה אינדיבידואלית (לא פטנט).
- ד - משקל יתר (התאמה למשקל תקין+).

* מנת העמסה ואח"כ מינון רגיל

העדפה למינון נמוך יותר

- א - במטופל חלש הסובל מבעיות מסוג חסר.
- ב - במטופל אטופי עם חשש לתגובה אלרגית לאחד ממרכיבי הפורמולה.
- ג - כשהמטפל אינו בטוח לגמרי באבחנה והוא מאתגר אותו בפורמולה.
- ד - משקל נמוך (ילד רזה במיוחד).

* מינון נמוך שעולה בהדרגה

שיקולים של:

Idiosyncratic sensitivity -

Dose dependent -

תאום ציפיות שוטף ומעקב

- תדרוך מפורט על כל הצפוי לרבות משך נטילת הפורמולה וצעדים לבעיות.
- מעקב שבועי או דו שבועי למשך 4-6 שבועות הראשונים של מתן הפורמולה.
- שינויים אחרונים בפורמולה על מנת לשפר אותה עבור המטופל.
- מעקב של פעם בחודש בנוסף למעקב טלפוני על שינויים.
- תדרוך חוזר בכל חידוש מרשם.
- שיקול להפסקות.

תאום ציפיות ומעקב שוטף מחזק אמון והיענות!

מה עושים אם המטופל מתלונן על טעם רע במיוחד?

- הדרך הטובה לספיגה מלאה היא בצורת ההכנה הקלאסית (מרתח צמחים נאים או 'מרק' של אבקת צמחים).
- עם זאת, הטעם והריח של צמחים רבים מקשה על המטופלים.
- קיפסול היא שיטה מודרנית אך משפיעה על אינטראקציה, ספיגה ופיזור של הצמחים.
- טינקטורה ממצה חלק שונה של הרכיבים ולא תמיד היא תואמת את ההתוויה המקורית.

פתרונות:

- ערבוב במזון או משקה (תאימות אנרגטית)
- רסק או מעדן (מתגמל ומחליק בקלות)
- רציונליזציה (בבוגרים) או "שוחד" (עד להתרגלות)

הפסקה או סיום טיפול

המטופל	המטופל	המטופל	המטופל	המטופל
המטופל	המטופל	המטופל	המטופל	המטופל
המטופל עדיין לא השתפר אך מגיב לפורמולה	המטופל השתפר אך נותרו תסמינים המגיבים לפורמולה	המטופל החלים וייתכן שהבעיה תשוב	המטופל החלים ואין חשש שהבעיה תשוב	א - תוצאות הטיפול
למטופל סביילת נוחה לפורמולה	המטופל סובל מהטעם	המטופל סובל מבחילות	למטופל תופעות לוואי משמעותיות	ב - תגובה לפורמולה
המטופל לא לקח תרופות במקביל לטיפול ההרבוסידי	המטופל לקח תרופות קבועות אך אין חשש לאינטראקציה	יש חשש לאינטראקציה בעייתית עם תרופות	קיימת אינטראקציה בעייתית עם תרופות	ג - סיכונים ואינטראקציות
המטופל לקח את הפורמולה בזמנים ובמיתון הנדרש	המטופל שוגה או שוכח לקחת את הפורמולה אך בדרך כלל מתמיד	המטופל מספר שלוקח את הפורמולה אך לחוב שוכח	המטופל לא מחדש את הפורמולה	ד - היענות לטיפול
המטופל מעוניין להמשיך לטיפול ומעקב	המטופל אינו מעוניין להמשיך את הטיפול אך חצה לבוא למעקב	המטופל אינו מעוניין בהמשך טיפול ומחסס אם לבוא למעקב	המטופל אינו מעוניין להמשיך לבקר או להיות במעקב אצל המטפל	ה - מוכנות למעקב

תודה רבה

ד"ר ניר עמיר M.D Dip.Ac
תמורות - בית הספר לרפואה סינית, שיאצו וטווינה.
המרפאה המשלימה לילדים במרכז הרפואי וולפסון.

אופן השימוש בצמחי על פי הרפואה הסינית במרפאה המשלימה לילדים במרכז רפואי וולפסון